TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Xây dựng nông thôn mới, tạo đà để Ninh Bình phát triển bền vững, toàn diện

08:47 25/01/2026

Xác định xây dựng nông thôn mới (NTM) là quá trình lâu dài, liên tục, ngay khi đạt chuẩn NTM, các địa phương tỉnh Ninh Bình đã tiếp tục triển khai nhiều giải pháp hướng tới xây dựng NTM nâng cao, kiểu mẫu. Từ đó, kiến tạo, dựng xây nên những miền quê đáng sống với diện mạo ngày càng khang trang, hiện đại; đời sống vật chất và tinh thần của người dân không ngừng được cải thiện, nâng cao.

Bộ mặt nông thôn mới thôn Đông Chiền, phường Hồng Quang, tỉnh Ninh Bình ngày càng sạch đẹp, văn minh hơn

Kiến tạo những miền quê đáng sống

Những ngày giáp Tết Bính Ngọ 2026, chúng tôi có dịp về Thôn Đông Chiền, phường Hồng Quang, tỉnh Ninh Bình. Vài năm trở đây, bộ mặt của các thôn xóm trong phường thay đổi đáng kể, trù phú, văn minh hơn. Đường dong các ngõ xóm đều được đổ nhựa áp phan phẳng phiu, hai bên đường là hàng cây xanh mát, những ngôi nhà cao tầng san sát, các công trình trường học, trụ sở, trạm y tế khang trang...

Được sáp nhập từ Thôn Đông và Thôn Chiền vào năm 2022, thôn Đông Chiền hiện có 238 hộ gia đình với 670 nhân khẩu. Là thôn thuần nông, dưới sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, chính quyền, người dân Thôn Đông Chiền đã mạnh dạn ứng dụng tiến bộ khoa học, kỹ thuật, máy móc vào sản xuất, hình thành các cánh đồng mẫu lớn, đưa lại hiệu quả kinh tế cao.

Ông Nguyễn Duy Hưng, Bí thư chi bộ Thôn Đông Chiền cho biết: “Thôn hiện không còn hộ nghèo đa chiều; 93% hộ đạt danh hiệu gia đình văn hóa, trong đó gia đình văn hóa 3 năm liên tục đạt 92,7%. Thu nhập bình quân của người dân trong thôn đạt 90 triệu đồng/người/năm. Kinh tế được nâng lên tạo điều kiện cho chính quyền, người dân chung tay xây dựng NTM, làm đẹp cảnh quan xóm làng".

Với phương châm “Nhà nước và nhân dân cùng làm - Nhân dân làm, Nhà nước hỗ trợ”, cán bộ, đảng viên và bà con nhân dân Thôn Đông Chiền đã tự nguyện hiến hàng nghìn mét đất làm đường, hàng trăm ngày công, huy động xã hội hóa tổng số tiền trên 4,8 tỷ đồng đầu tư xây dựng các công trình phúc lợi, chỉnh trang khu dân cư. Đến nay, 100% hệ thống đường giao thông nông thôn đều được trải nhựa và bê tông hóa; 100% các tuyến đường được lắp đặt điện chiếu sáng, camera an ninh công cộng; 95% người dân tham gia bảo hiểm y tế, 100% hộ dân được sử dụng nước sinh hoạt hợp vệ sinh; 100% hộ gia đình thực hiện việc phân loại rác thải tại nguồn khu dân cư... Từ năm 2023, Đông Chiền đã được công nhận là thôn thông minh, Văn hoá kiểu mẫu.

Hội viên phụ nữ tỉnh Ninh Bình giới thiệu giới thiệu các sản phẩm nông nghiệp đạt tiêu chuẩn OCOOP

Tại xã Khánh Thiện, ngay khi bắt tay vào thực hiện xây dựng khu dân cư kiểu mẫu, Thôn 4 đã tranh thủ sự quan tâm của chính quyền và huy động sức dân để đầu tư cơ sở hạ tầng, cải tạo cảnh quan. Để xây dựng cảnh quan NTM ngày càng sáng, xanh, sạch, đẹp, Ban Công tác Mặt trận thôn thường xuyên vận động người dân giữ gìn vệ sinh, trồng cây, trồng hoa dọc các tuyến đường. Đặc biệt, gần 2km tuyến đường ven sông Đáy được doanh nghiệp và nhân dân chung sức chỉnh trang, trở thành "con đường hoa" nổi tiếng, thu hút nhiều đoàn đến tham quan, học tập.

Phong trào "Nhà sạch, vườn đẹp" cũng lan tỏa mạnh mẽ trong các hộ gia đình. Theo đó, người dân tích cực cải tạo khuôn viên, trồng cây xanh, cây ăn quả vừa tạo cảnh quan, vừa tăng thu nhập. Đến nay, 80% hộ dân trong xóm được công nhận "Nhà sạch, vườn đẹp". Diện mạo làng quê đổi thay rõ nét, cảnh quan xanh, sạch, đẹp hiện hữu ở từng ngõ xóm.

Bà Bùi Thị Hồng, Bí thư Chi bộ Thôn 4, xã Khánh Thiện cho biết: "Chúng tôi đặt mục tiêu xây dựng Thôn 4 trở thành khu NTM kiểu mẫu để đời sống người dân ngày càng khấm khá, cảnh quan môi trường khởi sắc, con em đi xa về thấy quê hương đổi mới từng ngày".

Nông thôn mới xã Khánh Thiện, tỉnh Ninh Bình ngày nay

Nâng tầm nông thôn mới - Khát vọng phát triển bền vững

Những năm 2010, 2011, các tỉnh Hà Nam, Nam Định, Ninh Bình (cũ) bắt tay vào thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng NTM với vô vàn khó khăn. Hạ tầng kinh tế - xã hội chưa đồng bộ, nhiều xã vùng sâu, vùng xa, đồng bào dân tộc thiểu số, miền núi, bãi ngang ven biển... đặc biệt khó khăn. Thời điểm đó, không ít cán bộ và người dân vẫn coi xây dựng NTM là "dự án đầu tư" của

Nhà nước nên vẫn còn tư tưởng trông chờ khá phổ biến.

Để thay đổi nhận thức, các tỉnh này đã kịp thời ban hành nhiều chủ trương, chính sách nhằm tháo gỡ khó khăn, tạo động lực phát triển. Theo đó, các nghị quyết về đầu tư hạ tầng giao thông, hỗ trợ sản xuất nông nghiệp, công nghiệp, du lịch, khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo... được triển khai đồng bộ, khẩn trương. Đây chính là các nghị quyết rất quan trọng nêu rõ quan điểm, định hướng, mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp, là cơ sở để các cấp chính quyền tổ chức chỉ đạo, điều hành phát triển kinh tế - xã hội nói chung và nhiệm vụ xây dựng NTM nói riêng.

Bộ đội Biên phòng tỉnh Ninh Bình phối hợp với các tổ chức đoàn thể dọn vệ sinh môi trường

Từ các nghị quyết này đã tạo tiền đề để các tỉnh trên bứt phá, hoàn thành mục tiêu xây dựng huyện NTM, tỉnh NTM trước thời hạn. Trong đó, tỉnh Nam Định là một trong hai tỉnh đầu tiên của toàn quốc được công nhận hoàn thành nhiệm vụ xây dựng NTM năm 2019. Tỉnh Hà Nam được Thủ tướng Chính phủ công nhận hoàn thành nhiệm vụ xây dựng NTM năm 2020. Tỉnh Ninh Bình đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận hoàn thành nhiệm vụ xây dựng NTM năm 2024.

Sau hàng chục năm xây dựng NTM, sau sáp nhập, bộ mặt NTM của Ninh Bình (mới) có bước phát triển nhanh chóng, đồng bộ, nhất là hệ thống điện, đường, trường, trạm, thuỷ lợi, nhà văn hoá... Đời sống nhân dân được cải thiện đáng kể, mức sống và chất lượng sống khu vực nông thôn tiệm cận khu vực đô thị.

Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh Ninh Bình Nguyễn Sinh Tiến chia sẻ: “Ninh Bình luôn ở trong nhóm đầu cả nước về xây dựng NTM, với nhiều thành tựu vượt trội. Đặc biệt, từ năm 2020 trở lại đây có chuyển biến mạnh về chất, NTM đã thực sự là của người nông dân, xuất phát từ lợi ích chính đáng, nhu cầu tự thân của mỗi cư dân nông thôn. Đến nay, trên địa bàn toàn tỉnh Ninh Bình có 97/97 xã đạt chuẩn NTM, đạt tỷ lệ 100%; trong đó có 65/97 xã đạt chuẩn NTM nâng cao (tỷ lệ 67%), 4/97 xã đạt chuẩn NTM kiểu mẫu (tỷ lệ 4,1%). Toàn tỉnh có 980 sản phẩm OCOP đạt từ 3 sao trở lên, trong đó có 3 sản phẩm đạt 5 sao, 1 sản phẩm tiềm năng 5 sao, 152 sản phẩm 4 sao và 824 sản phẩm 3 sao".

Điểm đặc biệt trong quá trình xây dựng NTM của tỉnh Ninh Bình là không dựa hoàn toàn vào ngân sách Nhà nước, mà huy động sức dân một cách toàn diện, hiệu quả, sáng tạo. Giai đoạn 2020-2025, toàn tỉnh Ninh Bình đã vận động nhân dân hiến trên 1,5 triệu m2 đất; di dời, tháo dỡ khoảng 650 nhà ở dân cư, trị giá hơn 57 tỷ đồng; tháo dỡ hơn 2.400 công trình tường rào, cổng, nhà, sân… trị giá hơn 90 tỷ đồng. Vận động quyên góp hơn 640 tỷ đồng và hơn 590 nghìn ngày công lao động, trị giá khoảng 202 tỉ đồng để xây dựng lại tường bao, các công trình công cộng và hiện đại hoá hệ thống giao thông nông thôn.

Chung sức, đồng lòng xây dựng nông thôn mới, làng quê xã Hải Anh, tỉnh Ninh Bình ngày càng giàu đẹp, văn minh

Để chương trình xây dựng NTM tiếp tục phát huy hiệu quả, tỉnh Ninh Bình chỉ đạo các xã, phường tiếp tục tăng cường công tác tuyên truyền vận động, đẩy mạnh triển khai thực hiện Chương trình NTM, củng cố các tiêu chí NTM. Trong đó, chú trọng các tiêu chí quy hoạch, phát triển sản xuất, nâng cao thu nhập, giảm nghèo; đẩy nhanh tiến độ các dự án, công trình, tiến độ giải ngân nguồn vốn ngân sách nhà nước (vốn đầu tư công và kinh phí sự nghiệp) hỗ trợ thực hiện chương trình NTM.

Ninh Bình xây dựng hệ thống văn bản lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành, tổ chức thực hiện Chương trình NTM giai đoạn 2026-2030 theo các Nghị quyết của Tỉnh ủy Ninh Bình về chủ trương thực hiện Chương trình NTM giai đoạn 2026 - 2030, Nghị quyết của HĐND tỉnh Ninh Bình thông qua Đề án, kế hoạch xây dựng NTM tỉnh Ninh Bình giai đoạn 2026-2030. Triển khai rà soát, đánh giá và xem xét công nhận (mới) các xã sau sắp xếp đạt chuẩn theo các Bộ tiêu chí NTM, NTM nâng cao, NTM kiểu mẫu giai đoạn 2021-2025; Quy định cụ thể các Bộ tiêu chí NTM áp dụng cho các nhóm xã trên địa bàn tỉnh; xây dựng cơ chế chính sách hỗ trợ thực hiện Chương trình NTM (gồm cả Chương trình OCOP) khi có đủ cơ sở, quy định và hướng dẫn của Trung ương…

Sau gần 2 thập kỷ xây dựng NTM, Ninh Bình đã đạt đạt được kết quả toàn diện, vững chắc làm thay đổi căn bản diện mạo nông thôn truyền thống. Từ đó tạo sức mạnh nội sinh để tỉnh bứt phá toàn diện, hướng đến mục tiêu xây dựng Ninh Bình trở thành thành phố trực thuộc Trung ương vào năm 2030.

Hoa Xuân